

Schuineslootweg 85
7777RJ Schuinesloot
www.cnbswegwijzer.nl
Find us on CNBS De Wegwijzer/De Wegwijzer
cnbsdewegwijzer@cnbswegwijzer.nl
0523-683053

Protocol gescheiden ouders

Inhoud:

- Inleiding
- Informatieplicht
- Positie van de school
- Beleidsoverwegingen
 - Bijlage I: Rol van de leerkracht
 - Bijlage II: voorbeeldtekst voor in de schoolgids
 - Bijlage III: Artikel 377c BW
 - Bijlage IV: Welke ouder heeft recht op welke informatie

Formulieren

- Informatievoorziening gescheiden ouders
- Verklaring van toestemming verlening aanwezigheid derde partij bij oudergesprekken
- INTREKKING: verklaring van toestemming verlening derde partij bij oudergesprekken
- Kennisname verklaring van toestemming verlening derde partij bij oudergesprekken

- **Inleiding**

Een scheiding van ouders van kinderen op school komt met enige regelmaat voor. Het uit elkaar gaan van de ouders, kan voor een kind verstrekende gevolgen hebben.

Naast het feit dat dit voor de kinderen emotioneel een zware belasting is, kunnen zich op organisatorisch vlak in relatie tot de school onduidelijke en onwenselijke situaties voordoen.

In de relatie school-ouders-kind zal door een scheiding van de ouders het een en ander veranderen.

Ouders en school moeten zich hiervan bewust zijn. Het is van belang dat er een goede communicatie blijft bestaan waarbij de essentie het welzijn van het kind is.

Dit protocol is een poging om de genoemde communicatie en de daarbij behorende informatieplicht in zo goed mogelijke banen te leiden. Het is bestemd voor school, leerkrachten en ouders.

We hebben dit protocol opgesteld in het kader van de nieuwe AVG-wetgeving (mei 2018). Dit protocol heeft tot doel om het beleid en de positie van de school in scheidingssituaties te beschrijven en datalekken te voorkomen.

Informatiestromen, waarin dit protocol niet voorziet, zijn ter beoordeling van de directeur van de school.

- **Informatieplicht**

Iedere ouder heeft recht op informatie over zijn of haar kind. Er zijn echter wel verschillen. De ene ouder heeft meer recht op informatie dan de ander. Voor nieuwe partners van ouders na een echtscheiding, of andersoortige verzorger zoals opa's en oma's gelden nog andere regels. Kortom: elk geval is bijzonder en de aan betrokkenen toekomende rechten hebben vaak direct te maken met hun wettelijke hoedanigheid (wettelijk gezag over het kind).

Een uitzondering op de informatieverstrekkingverplichting is denkbaar wanneer de verzorgende ouder beschikt over een beslissing van de rechtbank waarin is vastgelegd dat het recht op informatie van de andere ouder is beperkt en een kopie hiervan aan de school verstrekt.

Naast deze uitgangspunten gaat de school er verder vanuit dat ouders van het kind, afgezien van de huidige aard van hun onderlinge verhoudingen, in het belang van hun kind in staat en bereid zijn om op een werkbare positief/neutrale manier met elkaar te communiceren en onderling informatie uit te wisselen. Dit is de eigen verantwoordelijkheid van de ouders die zij jegens hun kind hebben, en ook de school speelt hierin een neutrale rol.

Alle informatie die elektronisch door school, leerkracht en groepsouder verstuurd worden, kan naar de e-mail adressen van beide ouders verstuurd worden. De onderlinge coördinatie van eventuele acties voortvloeiende uit deze e-mails is aan de ouders zelf. Daarnaast wordt informatie aan het kind meegegeven. Dit zal terecht komen bij de ouder waar het kind op dat moment verblijft. Ook dit zal door de ouders zelf met elkaar afgestemd dienen te worden.

Bij inschrijving of bij een scheiding tijdens de schoolloopbaan wordt melding gedaan van de gezinssituatie waarin het kind opgroeit, als ook de gezagsrelatie met betrekking tot beide ouders (kortom: wie heeft het wettelijk gezag). Indien van toepassing zijn de adresgegevens van beide ouders, relevante passages uit het ouderschapsplan (informatierecht) en de beschikking van de kinderrechtter bij de school bekend gemaakt. Bij wijzigingen dienen de ouders de school daarvan op de hoogte te stellen, waarbij de passages uit de gerechtelijke stukken overlegd moeten worden. Op dit moment is het gezagsregister nog openbaar en kunnen we ook met uw toestemming de gegevens opvragen uit het gezagsregister.

Ouders die met elkaar getrouwd zijn of samenwonen krijgen steeds gezamenlijk alle informatie over hun kind. Bij ouders die gescheiden zijn of niet samenwonen onderscheiden we drie situaties:

1. Beide ouders hebben ouderlijk gezag

Beide ouders hebben recht op dezelfde informatie over hun minderjarige kinderen van mensen die beroepshalve met de kinderen te maken hebben, zo ook van de leerkrachten die het kind begeleiden.

Dit recht blijft bestaan, ook na een echtscheiding, zelfs in de situatie waarin één van de ouders niet meer met het gezag is belast. Het belang van informatievoorziening aan beide ouders is dat ook een niet verzorgende ouder op de hoogte blijft van de ontwikkelingen van het kind zodat een kind geen compleet vreemde is geworden wanneer mogelijke contacten worden hersteld. Een ouder die niet (meer) met het gezag is belast, heeft echter minder verstrekkend recht op informatie dan de ouders die het wettelijk gezag wel hebben. Informatieplicht strekt zich namelijk alleen tot gewichtige aangelegenheden.

Voor ouders die gescheiden zijn, is er dus nog steeds een verplichting om van ouder tot ouder informatie te verstrekken. Mocht dit in de praktijk niet werken, dan kunnen ouders contact opnemen met de directie om afspraken met school vast te leggen. (zie formulieren in de bijlage)

De ouders die na de scheiding beiden het gezag hebben behouden of ouders die beiden gezag hebben maar niet met elkaar samen zijn, hebben hetzelfde recht op informatie en consultatie door de school. School zal over de dagelijkse gang van zaken contact opnemen met de ouder waar het kind die dag verblijft. Ook brieven gaan mee naar de ouder waar het kind op die dag is. We gaan er hierbij vanuit, dat de informatie wordt overgedragen naar de andere ouder. (tenzij er andere schriftelijke afspraken zijn gemaakt)

De informatie die de school op verzoek van de gezaghebbende ouder waarbij de leerling niet woont aan hem/haar verstrekt, omvat tenminste:

- Schoolgids, info's, rapporten, overige relevante informatie over de leerling
- Uitnodiging voor ouder/rapportgesprekken* en op ouders gerichte schoolactiviteiten. De ouder/rapportgesprekken zullen in principe met beide ouders tegelijk plaatsvinden. In zeer uitzonderlijke gevallen kan dit ook, in overleg met de directie, apart.
- Verzoeken om toestemming voor begeleiding en onderzoek van de leerling in het kader van zijn schoolloopbaan
- Inzage in het leerling-dossier (na afspraak).

Uitgangspunt hierbij is dat beide ouders op gelijke wijze geïnformeerd en geconsulteerd worden. Er is geen onderscheid tussen verzorger en niet-verzorger.

**De uitnodiging voor een rapport of oudergesprek betreft een gezamenlijk gesprek met beide ouders. Alleen in bijzondere situaties kan van gezamenlijkheid worden afgeweken. Dit gebeurt altijd in overleg en overeenstemming met de leerkracht en evt. de directie. Wanneer één van de ouders op het gesprek komt, versturen we een verslag van dit gesprek naar de andere ouder. Zijn er naar aanleiding van dit verslag nog vragen, dan kan men contact op nemen met de directeur of leerkracht en kan er eventueel nog een gesprek gepland worden voor de andere ouder.*

2. Eén ouder is belast met het ouderlijk gezag.

De ouder die belast is met het gezag moet de andere ouder die niet belast is met het gezag op de hoogte stellen van gewichtige aangelegenheden met betrekking tot het kind en deze te raadplegen over de daaromtrent te nemen beslissingen (art. 1:377b BW).

Als de ouder niet met het gezag belast is ontvangt hij/zij op eigen verzoek informatie over belangrijke feiten en omstandigheden zoals rapporten, informatie rond schoolkeuze, eventuele doublures,

informatie m.b.t. de schoolloopbaan en specifieke problemen. De ouder die niet met het gezag belast is, maakt hiervoor zelf afspraken met de leerkracht.

Het belang van de leerling wordt bij het verzoek om informatie voorop gesteld. Als de school van mening is dat het verstrekken van de gevraagde informatie het belang van het kind mogelijk zal schaden, dan zal zo'n verzoek worden afgewezen. De school zal daartoe een met redenen omklede beslissing verstrekken. De school zal zo'n kwestie ook voorleggen aan een onafhankelijke deskundige zoals de huisarts of psycholoog, dit met het oog op artikel 1:377c BW, zie bijlage III.

3. Nieuwe partner of ouder

De school heeft geen informatieplicht jegens een nieuwe partner van een ouder, ook al maakt deze deel uit van het gezin waarin de leerling opgroeit.

Of een nieuwe partner of opa/oma wel of niet meegaat naar ouder/rapportgesprekken is een keuze van beide ouders gezamenlijk. Wanneer besloten is door de ouders met gezag dat een derde (evt. nieuwe partner) bij al de gesprekken aanwezig mag zijn, dient u beiden enkele verklaringen te ondertekenen (zie formulier in de bijlagen). Zonder deze verklaringen gaan we het gesprek enkel aan met de aanwezige ouder (maar niet met de nieuwe partner). Dit doen wij in het belang van het kind, om datalekken te voorkomen en ons te houden aan de huidige wetgeving. (zie AVG-wetgeving)

• Positie van de school

De leerkrachten en directie van CNBS De Wegwijzer zullen zich te allen tijde afzijdig houden van een conflict tussen ouders en zich neutraal opstellen. Dit brengt met zich mee dat de school zelfstandig een informatieplicht heeft ten opzichte van beide ouders en dat de school niet afhankelijk kan zijn van de informatieverstrekking van de verzorgende ouder ten opzichte van de niet-verzorgende ouder.

Ook (en juist) wanneer een scheiding minder harmonieus verloopt, zullen leerkrachten en directie geen stelling nemen vóór of tegen één van beide ouders en met beide ouders de relatie handhaven. De school heeft geen verantwoordelijkheid noch plicht in het informeren van de ene ouder over hetgeen aan informatie verstrekt wordt aan de andere ouder.

Wanneer een vermoeden bestaat dat er situaties voorkomen die nadelig zijn voor het welbevinden van het kind dan zal de leerkracht de vertrouwenspersoon op school hierover informeren. Bij structurele gevallen en in overleg met de vertrouwenspersoon kunnen nadere stappen ondernomen worden (nooit zonder u hierover te informeren) richting het ondersteuningsteam van de school of bijvoorbeeld Veilig Thuis.

• Beleidsoverwegingen

Halen van kinderen

Kinderen van gescheiden ouders kunnen van school worden opgehaald door één van de (of beide) gescheiden ouders. Het is de verantwoordelijkheid van de ouders zelf om hierover goede afspraken te maken; het is ondoenlijk voor de leerkracht (in de kleutergroepen) om het schema van de omgangsregeling van kinderen met gescheiden ouders bij te houden.

Wanneer de omgang van één van beide ouders met de kinderen van rechtswege is verboden, zal de school in overleg met de andere ouder bespreken op welke wijze het kind vanuit de klas/school naar huis gaat. In dit geval is het wenselijk dat de school over een kopie van de beschikking van de rechtbank beschikt.

Omgaan met scheidingsituaties

Het is wenselijk dat ouders in een scheidings situatie zo snel mogelijk en in een vroeg stadium de leerkracht hierover informeren. De situatie thuis kan direct invloed hebben op de concentratie en leerprestaties van het kind op school. Wanneer de leerkracht op de hoogte is van de oorzaak hiervan kan hij/zij het kind beter ondersteunen.

Wanneer de scheiding concreet wordt, dan verzoeken wij beide ouders om het

formulier 'Informatie voorziening kinderen van gescheiden ouders' en de verklaringen in te vullen. Met deze formulieren heeft de school de juiste contactgegevens van beide ouders in het bezit en is het duidelijk wie voor welke zaken benaderd kan en mag worden en met wie wij de ouder/rapportgesprekken mogen voeren. Opdat beide ouders de ontwikkeling van hun kinderen goed kunnen blijven volgen.

Bijlage I: rol van de leerkracht

In de ideale situatie is een echtscheiding in een zo vroeg mogelijk stadium bekend bij de school, zodat school en leerkrachten zo adequaat mogelijk kunnen reageren, overleggen met ouders als er gedragsveranderingen zijn en zo nodig handelen. Mogelijke signalen bij het kind zouden kunnen zijn:

- Stil, afwezig, angstig
- Druk en hyperactief
- Agressief en prikkelbaar reageren
- Ongeïnteresseerd
- Verminderde schoolprestaties
- Overgevoelig, verdrietig, snel huilen
- Terugval in ontwikkeling (bv duimen, broekplassen)
- Slechte lichamelijke conditie (door bv slaapproblemen)
- Concentratieproblemen
- Spanningen met klasgenoten
- Laag zelfbeeld
- Achterblijven in de klas als de school uitgaat

Een leerkracht zal deze signalen opmerken. Deze signalen leiden ertoe dat hij het gesprek met kind en ouders aangaat. Hij informeert daarbij ook bij de leerkrachten van evt. broertjes en zusjes. Neem de tijd bij een gesprek met het **kind** en geef aandacht, draai niet om de zaken heen. Denk daarbij aan de volgende zaken:

- Bied het kind de ruimte om zijn verdriet en andere gevoelens te uiten
- Vraag het kind welke steun/hulp hij wil, laat hem meedenken over mogelijke oplossingen
- Maak het kind duidelijk dat hij altijd bij je terecht kan
- Wees op de hoogte van de nieuwe thuissituatie

Als er in een gesprek met beide **ouders** over een scheiding gesproken wordt, moet de leerkracht de ouders op de kwetsbare positie van hun kind wijzen. Probeer samen te bedenken hoe het kind het beste opgevangen kan worden en maak hiervoor goede, concrete afspraken. Je kunt als leerkracht de ouders adviseren contact op te nemen met School Maatschappelijk Werk of Centrum voor Jeugd en Gezin. Geef ouders een dwingend advies bij conflictsituaties waar het kind mogelijk schade van ondervindt.

Maak een notitie in **Parnassys**.

Ook in latere gesprekken/communicatie met ouders is het volgende van belang:

- Bespreek feiten, rapporten, concreet gedrag van het kind
- Ga uit van de belangen van het kind en laat ouders het belang inzien (gemeenschappelijk belang)
- Neem geen stelling in de onderlinge strijd tussen ouders, ga voor het belang van het kind door het erop te wijzen dat ze betrokken moeten zijn. "We zitten hier voor...."
- Communiceer zonder oordeel, blijf respectvol naar beide ouders

Bijlage II: voorbeeld tekst schoolgids

Informatievoorziening aan gescheiden ouders

Indien de ouders van een leerling gescheiden zijn, is het belangrijk dat er duidelijkheid is over de manier waarop de communicatie en consultatie over de vorderingen van de leerling verloopt. De school heeft daarom een protocol ontwikkeld hoe zij met deze regels omgaat. Tevens vragen wij ouders die gescheiden zijn een formulier in te vullen met gegevens over verblijf en verder informatie. De school volgt de wettelijke regels met betrekking tot de informatieplicht jegens gescheiden ouders. Dat betekent dat de school ervan uitgaat dat ouders die beiden het ouderlijk gezag verkregen hebben elkaar informeren met betrekking tot zaken rondom hun zoon of dochter. Beide ouders zijn dan ook gezamenlijk welkom bij de ouderavonden en inloop- en informatieavonden. In overleg met de leerkracht en evt. de directeur kan daarvan worden afgeweken (zie protocol). We handelen altijd in het belang van het kind. Verdere informatie vindt u in het protocol dat op de schoolsite te vinden is.

Bijlage III: Artikel 1:377c BW

- 1. Onverminderd het bepaalde in artikel 377b van dit boek wordt de niet met het gezag belaste ouder desgevraagd door derden die beroepshalve beschikken over informatie inzake belangrijke feiten en omstandigheden die de persoon van het kind of diens verzorging en opvoeding betreffen, daarvan op de hoogte gesteld, tenzij die derde de informatie niet op gelijke wijze zou verschaffen aan degene die met het gezag over het kind is belast dan wel bij wie het kind zijn gewone verblijfplaats heeft, of het belang van het kind zich tegen het verschaffen van informatie verzet.*
- 2. Indien de informatie is geweigerd, kan de rechter op verzoek van de in het eerste lid van dit artikel bedoelde ouder bepalen dat de informatie op de door hem aan te geven wijze moet worden verstrekt. De rechter wijst het verzoek in ieder geval af, indien het belang van het kind zich tegen het verschaffen van de informatie verzet.*

Toelichting:

Derden:

Niet iedere derde is verplicht om informatie over het kind te verstrekken, alleen derden die beroepshalve over informatie betreffende het kind beschikken (leerkrachten, hulpverleners, artsen) zijn wettelijk verplicht tot informatieverstrekking.

Rechthebbende:

Recht op deze informatie heeft alleen de niet met het gezag belaste ouder. Andere personen die in nauwe betrekking tot het kind staan, zoals bijvoorbeeld de vader die zijn buiten huwelijk geboren kind niet heeft erkend, of grootouders, hebben dit wettelijk recht niet. Zij kunnen hun recht op informatie over het kind baseren op artikel 8 EVRM (Recht op eerbiediging van privéleven, familie- en gezinsleven).

Desgevraagd:

Derden hoeven de informatie over het kind niet uit zichzelf te verstrekken. De niet met het gezag belaste ouder moet er uitdrukkelijk om vragen.

Welke informatie:

Niet iedere informatie over het kind hoeft te worden verstrekt. Het gaat om belangrijke feiten en omstandigheden. Deze moeten bovendien betrekking hebben op de persoon van het kind of zijn verzorging en opvoeding. Het betreft allen informatie over schoolvorderingen en evt. sociaal-pedagogische ontwikkelingen op school. De derde (in dit geval steeds de school) kan ook weigeren de verzochte informatie over het kind te geven aan de ouder die niet met het ouderlijk gezag is belast als het gaat om informatie die hij niet ook zou geven aan de ouder die wel met het gezag belast is.

Het belang van het kind:

Het begrip 'in het belang van het kind' is een open begrip, een richtinggevend oriëntatiepunt. Het brengt tot uitdrukking dat bescherming, hulp en steun bij de groei naar volwassenheid en opvoeding en verzorging leidraad vormen. Als er informatie verschaft moet worden, moet eveneens aan de hand van het belang van het kind worden vastgesteld of daarin een selectie gemaakt moet worden en op welke wijze de gegevens moeten worden verstrekt. De vraag is dan nog wanneer het belang van het kind zich tegen de informatieverstrekking verzet. Dat mag niet al te snel worden aangenomen. Een goede reden is bijvoorbeeld een verklaring van een psychiater/psycholoog/pedagoog dat informatieverstrekking schadelijk is voor de gezondheids- en of gemoedstoestand van het kind.

Bijlage IV: Welke ouder heeft recht op welke informatie?

Hieronder vind je een schema waarin de soorten verbintenissen tussen ouders zijn omschreven. Je kunt zo gemakkelijk zien welke ouder recht heeft op welke informatie.

	Voor wie	Alle informatie	Beperkte informatie
A	Ouders die met elkaar zijn getrouwd, voor vader en moeder geldt:	X	
B	Ouders die zijn gescheiden en beiden het ouderlijk gezag hebben, voor vader en moeder geldt:	X N.B. geen informatie geven die mogelijk gebruikt kan worden om voordeel ten koste van de andere ouder te halen.	
C	Ouders die zijn gescheiden waarbij één het ouderlijk gezag heeft.	X (ouder met ouderlijk gezag)	X artikel 1:377c BW
D	Ouders die hun partnerschap hebben laten registreren.	X	
E	Ouders die niet met elkaar getrouwd zijn, maar via goedkeuring van de rechtbank het gezamenlijk gezag uitoefenen.	X	
F	In geval van samenwonen, vader heeft kind erkend, niet ingeschreven in het gezagsregister, voor vader geldt:		X Artikel 1:377c BW
G	In geval van samenwonen, vader heeft kind erkend en ingeschreven in gezagsregister, voor vader en moeder geldt:	X	
H	Stel heeft samengewoond, nu uit elkaar, kind is erkend, ingeschreven in het gezagsregister, voor vader en moeder geldt:	X N.B. geen informatie geven die mogelijk gebruikt kan worden om voordeel ten koste van de andere ouder te halen.	
I	Stel heeft samen gewoond, nu uit elkaar, kind is erkend, maar niet ingeschreven in het gezagsregister, voor vader geldt:		X Artikel 1:377c BW
J	Ouders beiden uit de ouderlijke macht gezet, kind is onder voogdij geplaatst, voor vader en moeder geldt:		X Artikel 1:377c BW
K	Voogd.	X	
L	Biologische vader, die zijn kind niet heeft erkend.	Voor L geldt: in principe geen informatie	